

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

„Edinost“
Izaja enkrat na dan, razen nedelj in p. iznikov, ob 6. uri zvečer.
Naročnina znaša:
za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kronj
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).
Telefon št. 870.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijski lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Trstu.

Volilnim možem V. kurije v Istri!

Za četrtek dne 3. januarja 1901. ste poklicani, da izvolite zastopnika za državni zbor iz V. kurije ali občne skupine.

Naši volilci hrvatske in slovenske narodnosti iz vseh občin Istre dali so vam polnomoč, da glasujete po duši in vesti in so vam že vnaprej označili osebo, katero bi morali izvoliti za poslanca v rečeni kuriji.

Italijanska stranka je proglasila za kandidata V. kurije zagriženega Italijana dra. Felice Bennatija, ki našemu narodu v Istri ne priznava nikakih pravic in kateremu je prva točka programa, da je Istra italijanska pokrajina.

Naša istrska hrvatsko-slovenska stranka postavila je za svojega kandidata dra Matka Laginja, odvetnika v Pulju.

Volilni možje! Izberanje vam ne more biti, niti vam ni težko. Samo oni, ki hoče, da bo naš narod na Dunaju zastopal zagrižen Italijan, odda svoj glas za dra. Felice Bennatija.

Vsakdo pa, ki čuti za svoje rojstvo, svoj rod in jezik, odda svoj glas našemu kandidatu! Njemu dajte svoje glasove!

Volilni možje! Naš kandidat V. kurije je:

Dr. MATKO LAGINJA,

odvetnik v Pulju.

Njemu dajte svoje glasove in osvetlite si s tem svoje lice, pak, kar Bog da i sreča junačka!

PULJ-TRST, dne 28. decembra 1900.

Uredništvo lista „Naša Sloga“.

Politično društvo „Edinost“

Naši volilni shodi.

(Dalje.)

In kakšen je kandidat, ki nam ga priporoča ta stranka? Otilij Hortis je mož kakih 45 let. Dosedaj je pisal zgodovino ostarih časih ter koval slabe pesmi. V pesmih in v svoji zgoštvini je proslavljal Italijo. S politiko se še ni nikoli pečal, o politiki nima niti pojma. V državnem zboru je govoril samo enkrat in še takrat je zabavljajl čez Slovence. Rekel je, da smo mi barbari, da je kamenje naše orožje. To je bilo po izgreduh, ko nas je njegova stranka osleparila za Nabergerjev mandat. Mi vemo o njem torej le to, da zna zmerjati naš narod in da je podpisal omenjeno brzojavko sožalnice »svojemu kralju«.

Drugi kandidat Dompieri je bil, ko je županil, precej strog. Stopal je progressu malce na prste, ko je videl, da plinove cevi preveč izpuščajo!! Ta spuščeni plin so seveda gospodje vedeli o volitvah porabljeni proti nam. Za njegovo postopanje proti Benussiju in kompaniji zasluži torej naše priznanje. A ne smemo pozabiti, da je Dompieri mešan od nog do glave. On bi skrbel samo za mesto, za okolič bi se ne brigal, kakor se ni brigal zanjo, ko je bil župan. On je bil edini župan, ki se ni nikdar pokazal v okolici. Vsi ostali župani so se prišli predstaviti svojim okoličanom, obiskali so šole ter povpraševali o potrebah okolice. Dompieri tega ni storil.

On bi kakor mešan zastopal stališče mesta, naj se obnovi toliko kvarna vinska klavzula, od katere imajo mestni trgovci kajpada nekoliko koristi, ki pa naše kmete uničuje.

Pozabiti pa ne moremo zlasti ene črtice iz življenja tega moža. Ko so istrski župani protestirali v Trstu zaradi ustanovitve hrvatskega gimnazija v Pazinu, bil je Dompieri tisti, ki nam je zaklical: *Foos ejiciamus foras!* Ta mož je torej hotel vse primorske Slovence in Hrvate pometati iz dežele. Takemu možu mi ne moremo dati svojih glasov.

In slednjič: Dompieri nam je izjavil, da ne sprejme kandidature, češ, da nima časa, niti dovolj svežih duševnih in telesnih moči. V svojem odgovoru na proglas neodvisne

stranke, ki mu je ponujala kandidaturu, je to svečano izjavil ter rekel, da v to svrhu treba mlade, navdušene moči s širokim obzorjem. Prav tako je govoril kakor da je mož hotel priporočati — našega Rybářa!

Kar se tiče socijalnega demokreta Ucekarja, mislim, da se tudi zanj ne moremo ogrevati. Socijalni demokratje pravijo, da se za narodnost svojo ne smemo potegovati in jezik da je — nič. Po našem menenju pa človek ne živi samo za to, da je in pije; potem bi bil žival. Ako bi ne imeli jezika, da ž njim priobčujemo svoje misli drugim, ne bi nikoli napredovali, ne bi človeštvo nikdar nadvladalo vse narave.

Ti socijalisti niso pravi socijalisti. Oni so socijalisti le po besedah, delajo pa tako, kakor da bi hoteli to misel popolnoma uničiti. Če bi bili zares socijalisti, morali bi gledati, da dobimo vsi enake pravice. Tu v Trstu je vendar jasno, da mogočnejši nas zastirajo; ne dajo nam niti ene šole; če kdo na našem magistratu izpregovori le eno slovensko besedico, ga pošljejo — v maloro; na sodiščih, na namestništvu se nam gode krivice. A socijalisti, na mesto da bi nam pomagali, še delajo proti nam! Na italijanskih shodih jih ni videti, na naše pa hodijo, da nas nadlegujejo!

O zadnjih volitvah smo jim ponujali, da se združijo z nami proti skupnim sovražnikom, a oni so nam odgovorili, da se z nami nočejo pogajati.

Zlasti Ucekar je tak italijanaš, da ga niti socijalisti ne marajo; še le, ko so izgubili Camberja in Gerina, morali so se zadovoljiti z liberalcem Ucekarjem kakor voditeljem!

Ti socijalisti se hočejo boriti le za napredek delavstva. Mi smo tudi tega menenja, da se morajo razmere naših delavcev zboljšati. A mi vemo tudi, da je na svetu še drugih slojev, ki ravno tako trpijo kakor delavei, ali pa so še na slabšem stališču. Kristan pa imenuje male kmete — izsesevalce delavcev! Mi se moramo potegovati tudi za malega hmeta, za malega obrtnika, za malega uradnika. Socijalno vprašanje se ne da rešiti enostransko. Vsem zatiranim slojem treba pomoči.

Tudi socijalistu torej ne moremo dati

svojih glasov. Ostane nam le še naš slovenski kandidat dr. Otokar Rybář.

O teh besedah je po dvorani zagromelo iz sto grl: živio dr. Rybář!

Govornik je nadaljeval:

Le od našega kandidata smemo pričakovati, da se bo potegoval za nas, ker nas ljubi, ker je navdušen za svoj narod.

Dr. Rybář zastopa pravi program. On bo delal ne le za pravice našega jezika, ampak tudi za naš materijalni blagor. On bo zastopal vse zatirane in tlačene, boril se bo za enake pravice vseh, za enakopravnost na vseh poljih. Prvi pogoj enakopravnosti pa je, splošna, enaka direktna volilna pravica. Odpasti mora tisto čudo, da bi trije veleposestniki volili enega poslanca in 40.000 volilcev pete kurije tudi enega. Vsak odraščeni državljani mora šteti en glas. Potem še le vdobimo parlament, ki bo skrbel za blagor vseh državljanov.

Govornik je pozivljaj vollee, naj se ne dajo o volitvah od nikogar strahovati. Koga se hočete bati, ko izvršujete svojo pravico? Kdo vam more ukazovati? Strašijo vas, da ne bodo kupovali od vas mleka, če ne glasujete za Italijana. Prazen strah. Koliko je vasi, ki nimajo v bližini mesta in vendar izhajajo. Kmet lahko živi brez mesta, mesto brez kmeta ne more. Mesto je odvisno od okolice, ne pa narobe. Če kupujete od vas mleko, saj vam tistih novčičev ne dajejo v bogaime. Za njihov denar jim vi morate dati pridelke svojega truda.

Strašijo vas, da izgubite zaslužek v mestu. Pa kakšen zaslužek vam dajejo? Da snazite kakšne kanale, da delate kakor živina v prahu in žgočem solneu na mestnem tlaku. Boljšega zaslužka vam itak ne privoščajo. A ne pozabite, da mesto ne more izhajati brez vašega dela. Gospodi v mestu se dobro godi. Vozijo se okrog, hodijo na svoja letovišča. A kdo jim pomaga v to, da se jim tako dobro godi? Mar ne vi? Kdo je do brotnik in kdo sprejema dobrote?

Govornik je vprašal zborovalce, koga hočejo voliti. O vseh kandidatih, o Hortisu, Dompieriju in Ucekarju je zagromel odločen »ne!« O imenu dra. Rybářa pa je vse zaklicalo: Tega hočemo! Živio dr. Rybář!

Govorili so še: g. Grgič, ki je navažal, kako so nas o zadnjih volitvah strašili s tem, da pridemo pod Sežano, zdaj pa delujejo bolj tajno. Polovica glasovnic še ni dostavljenih. Ne morejo nas najti. A kadar pobirajo n. pr. vojaško takso, pa najdejo vsakogar. Tudi g. Štefan Kalce je konstatiral, da je bil dosedaj vedno volilee, zdaj pa ne znajo zanj.

G. dr. Slavik je predlagal, da v vsaki vasi napiše nekdo imena vseh, ki še niso dobili glasovnic ter prinese te spiske političnemu društvu »Edinost«, ki potem ukrene potrebno.

G. Hr. Ražem je govoril o pomanjkljivosti pete kurije, o postopanju italijanašev o pogrebu garibaldiuea Pagana, o obljubljeni šoli v Gropadi, katero so gospodje — snedni. Česa moremo pričakovati od ljudi, ki ne držijo dane besede?

Razganjal je zlasti prazni strah, da ne sprejemo nikogar v bolnišnico, kdor ne glasuje za Italijana: Bolnišnico ne vzdržuje magistrat, ampak davkoplačevalci. Na predlog g. a Ražma so zborovalci navdušeno in so glasno sprejeli kandidaturu g. a dra. Rybářa.

G. dr. Slavik se je zahvalil zborovalcem na obili udeležbi ter naglašal kako italijanski poslanci niso ničesar dosegli na Dunaju. Nada, da se vsa mizerija vrne v Italijo, od koder je prišla, se ni izpolnila. Še na slabšem smo sedaj, nego smo bili. Drugače ni mogoče, če imamo poslance, kakor so Mauroner, čegar glasu še na Dunaju nihče ne

pozna; slavni d' Angeli, čegar »delovanje« je predobro znano, in Hortis, ki je rekel neki deputaciji, došli prosit za posredovanje v neki stvari: »Mene je postavil magistrat. Na magistrat pojdit; če mi magistrat ukaže, storim, kar želite«.

Govornik je zaključil z lepo pravljico o sekirah in toporiščih, katero prinašamo na drugem mestu.

(Pride še.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 28. decembra 1900.

Volilno gibanje. Trst. Naš volilni proglas je iredentarem razburil živce. O tem priča razkačenost v člančiču, v katerem se »Piccolo« bavi s tem proglasom. Ves iz sebe je že zaradi tega, ker se je naš centralni odbor obrnil do vseh meščanov in s plakati v treh jezikih. Ne more umeti, kako morejo »slovenski agitatorji« misliti, da bi se našel le en sam italijanski mešan, ki bi hotel glasovati za slovenskega kandidata! O, »Piccolo«, »Piccolo« — ali nič ne čutiš, kako biješ po zobeh — samega sebe?! Če je Trst izključno italijanski in če si gotov, da nijeden Italijan ne bo glasoval za slovenskega kandidata — čemu potem vse tvoje razburjenje, čemu kličeš vse može na krov; čemu kričiš, kakor da slovenski Hanibal se stoji pred tržaškimi vratmi?! Če je vse res tako, kakor praviš ti — potem itak ni nobene nevarnosti za tvoje italijanstvo!! In če ni nevarnosti, zakaj se treseš od — strahu?! Kako moreš strašiti ljudi, da hočemo mi — ko nas vendar ni! — zagospodariti Trstu?! Dragi »Piccolo«: kje si pustil logiko, kje ti je zdrav človeški razum?! Najpriprostejši slovenski delavec se ti smeje!

Praviš, da mi, ki smo sicer toli srditi sovražniki Nemeev in Italijanov, ob volitvah igramo vse možne barve, da smo torej hinavei! Ne ne, mi nismo hinavei, mi ostajamo vsikdar zvesti svojemu programu: poštenja, pravice, zakona in človekoljubja: zahtevajoči svoje, privoščamo drugim vse, kar jim gre! Tudi naše postopanje o volitvah je v popolnem soglasju z našim programom: jednako pravo vsem, da bomo mogli mirno živeti jeden poleg drugega! Mi nismo nikdar trdili, da Trst je samo slovenski, pač pa trdimo, da je tudi slovenski! Zato se ne pregrešamo ni proti programu ni proti kakemu načelu, ako tudi v razglašanju našega volilnega oklica izražamo to svoje stališče.

»Piccolo« nam očita tudi nelepo insinuvacijo, ker omenjamo tisto glasovito brzojavko v Rim. Kaka insinuvacija je to?! Pojdi, pojdi — šema!! To ni insinuvacija; mi smo le zabeležili fakt, s katerim ste se bahali — vi sami!! Če vas pa sedaj ženira to, če nimate toliko poguma, da bi tudi v volilni borbi branili to, kar vam je sicer najsveteji ideal — potem ste hinavei vi in ne mi!!

Vprašanje bodoče taktike slovenskih poslancev. Minolo sredo je g. dr. Ivan Tavčar, kakor državnozbornski kandidat za mesto ljubljansko, govoril na shodu volilcev v Ljubljani. Mi se danes ne moremo baviti z njegovimi izvajanj, ker imamo vse roke polne posla z volitvijo za V. kurijo. Za danes se omejujemo na priobčanje onega odstavka, ki se specijalno bavi z vprašanjem bodoče taktike naših poslancev in si pridržujemo, da se pozneje povrnemo k stvari. Dotični odstavek slove:

»Menim, da se v tak položaj (v dosedauji) ni treba vračati našim poslancem, ki morajo, ako na svojo čast kaj drže, en in isti političen značaj kazati tako v Ljubljani, kakor na Dunaju! Po mojem menenju bi najbolje kazalo, če bi se ustanovil pameten jugo-

slovenski klub, ki naj se otrese balasta moravskih in ruskih klerikalcev, katerih gospodarske kakor sploh politične težnje so dostikrat različne od naših teženj. S tem pa ne rečem, da naj se jugoslovanskega kluba izločijo vsi klerikalni elementi, saj imamo v poljskem klubu izgled, kjer vspešno skupaj delujejo konservativci in naprednjaki. Se ve, pri tem se ne smejo uganjati tiste ultramontanske prismojenosti, kakor jih uganja dr. Šusteršič v Ljubljani! Konečno pa je stvar tudi taka, da se parlamentarne skupine rode po potrebi in priliki. Če narodno-napredni poslanci tudi nekaj časa samevajo, in če bi tudi ničesar ne dosegli, bi to še ne bila taka nesreča, ker bi potem še vedno ravno toliko dosegli, kolikor so dosegli do sedaj v slovanski krščansko-narodni zvezi!

Knez Črnogorski avstrijskemu cesarju. Na čestitko, ki jo je naš cesar poslal knezu Nikolaju povodom vladarskega jubileja tega poslednjega, je odgovoril knez črnogorski: Premilostne čestitke Vašega veličanstva povodom mojega vladarskega jubileja so nov dokaz visoke in dragocene dobrohotnosti Vašega veličanstva do moje osebe. Moje srece je napolnjeno najgloblje hvaležnosti do Vašega Veličanstva. Tekom moje dolge in težavne vladarske dobe sem si mogel nepretržno le čestitati na sosedstvu z državo, katere kultura in napredek sta najsrečnejše in najblagodejnejše uplivala na moje dežele. Ta upliv, kakor tudi plemenita dobrota viteškega in spoštovanega monarha, čegar vzgled sem tolikokrat občudoval sta me vsikdar v izredni meri navdajala s pogumom o izpolnjevanju svoje naloge. Moja dežela, moja rodbina in jaz bomo večno hvaležni Vašemu Veličanstvu.

Tržaške vesti.

Volilem V. kurije, ki ne vdobe glasovnic do 2. januarja 1901. Tukajšnji »Triester Tagblatt« javlja, da lahko vsi tisti, ki do vstevši 1. januarja 1901 ne vdobe glasovnic in, kar je važnejše, legitimacij, iste lahko dvignejo dne 2. januarja, od 9. ure predpoludne do 2. ure popoldne pri dotičnih komisarijih in sicer:

1. volilec iz Škednja, Sv. Mar. Magdalene Zgornje in Spodnje in iz Kjarbole Zgornje v občinskem otroškem vrtnu v ulici Istria;
2. volilec iz Kjadin, Rocola in Lonjera v domobranski vojašnici v Rocolu;
3. volilec iz Kolonje, Vrdele in Škorklje v občinski šoli na Vrdeli;
4. volilec iz Barkovelj, z Grete in iz Rojana v občinski šoli v Rojanu;
5. volilec iz Bazovice, Ban, Gropade, z Opčin, iz Padričev in Trebč v občinski šoli v Trebčah;
6. volilec s Kontovela, Proseka in iz sv. Križa v občinski šoli na Proseku;
7. volilec I. mestnega okraja (S. Vito) v telovadnici v ulici Valle;
8. volilec II. mestnega okraja (stare mesto) v občinski šoli v starem mestu;
9. volilec III. mestnega okraja (novo mesto) v telovadnici novomestne občinske šole;
10. volilec IV. mestnega okraja (Barriera nuova) v občinski šoli v ulici Giotto;
11. volilec V. mestnega okraja (stara mitnica, Barriera vecchia) v občinski šoli v ulici Ferriera;
12. volilec VI. mestnega okraja (Sv. Jakob) v občinski šoli v Rena nuova (v ulici Scuole nuove).
13. volilec VIII. mestnega okraja (Farneto) v občinski šoli v ulici Donadoni;
14. volilec IX. in X. mestnega okraja (Sv. Ivan in Rojan) v občinski šoli v ulici Kandler.

Opozoriti pa moramo na sledeče:

Volilni imeniki so sestavljeni po napovedi stanovanj dne 24. avgusta 1900. Vsakdo naj zahteva torej legitimacijo in glasovnico tam, kjer je stanoval dne 24. avgusta t. l.

Vsakdo naj prinese s seboj kako listino, ki dokazuje, da je dotičnik zares tista oseba, za katero se izdaja, torej n. pr. delavske ali službene knjižice, potni list, krstni list, domovinski list, kak plačilni nalog od finance ali kaj podobnega.

Vsakdo naj pazi, da vdobi volilno izkaznico s pečatom namestništva ali magi-

strata. Vse druge, ki nimajo takega pečata, so neveljavne.

Opozarjamo še zlasti na okolnost, katero smo izvedeli iz dočela zanesljivega vira, da na dan volitve same dne 3. januarja, volilni komisariji ne bodo nikomur smeli izdajati volilnih legitimacij. Vsakdo naj torej gleda, da si jo priskrbi poprej! Glasovnice bo mogoče zamenjati ali dobiti tudi na voličnih na dan volitve.

Nečuvno samooblastno se vede magistratni sluga, ki ima nalog, da razdeli glasovnice v Rojanu. Izjavlja namreč, da on ne bo nikomur dostavljaj glasovnice; kdor jo hoče imeti, naj pride sam ponjo k njemu!

Mi pozivljamo e. kr. namestništvo, naj zahteva, da ta mož dobi potreben — curek vode!

Samo na finančni administraciji, torej le na enem oddelku, je nad 20 volilem vzkradena volilna pravica v V. kuriji.

Kaj čaka italijanske podanike, ki nam kradejo volilno pravico? Tukajšnji »Avanti« poročajo z Dunaja, da je ministerstvo za pravosodje z ozirom na sleparije, ki so se godile o zadnjih državnozbornih volitvah, izdalo vsem državnim pravdnistvom okrožnico, s katero jim nalaga, da postopajo proti vsem prestopnikom zakona (ki naj bi čuvali slobodo volitev) ter ukazuje sodnikom, da take ljudi kaznujejo z vso strogostjo zakona.

Ta okrožnica se glasi mej drugim: »Vsi tuji podaniki, ki bi glasovali o sedanjih volitvah, če prav bi imeli glasovnice in legitimacije, glasečese na njih ime, se imajo najprej kaznovati po zakonu, potem pa izgnati iz vseh dežel, zastopanih v drž. zboru!«

Tako okrožnico sta prejela tudi tržaško državno pravdnistvo in tržaška policija.

Tuji podaniki, bivajoči v Trstu, čeprav že mnogo let, ali če so morda tudi rojeni v Trstu, a niso avstrijski podaniki, pa jim je vladujoča klika preskrbela legitimacije in glasovnice, nahajajo se v nevarnosti, da se jih ovadi, kaznuje in izžene iz Avstrije. Naj bi bili torej previdni, naj bi si dobro premislili, predno pojdejo glasovat za kamoro. Njih nedolžne družine, njih zaslužek in blagostanje, vse to je menda več vredno, nego naklonjenost umirajoče klike. Naj pomislijo, da je v Trstu ljudi, ki pazno sledijo delovanju magistrata in vodijo zapisnike o onih osebah, ki dobivajo glasovnice, ne da bi imeli volilno pravico!

Žalostno! Anton Jernejčič, delavec na južni železnici, prav pridno leta okoli delavcev v novi luki. Nagovarja jih namreč, naj vsi volijo Učekarja! (Mi ne objavljamo tega, da bi rečenega komu denuncirali, ali, ker je sedaj »volilno gibanje«, smo siljeni, da take agitatorje predstavimo naši slovenski javnosti! Žalostno je, da naši ljudje, udje naših slovenskih društev, delajo za one, ki nas navadno nazivljejo se ščavi!

Hvala Bogu! Česar si nismo pričakovali, se je zgodilo! Tukajšnji magistrat je dal volilno pravico tudi — ženskam!! Gospa Ohnmachen Josipina, ki voli na stari mitnici (Barriera), je prejela glasovnico na svoje ime — pardon, hotel sem reči na ime Ohnmachen Giuseppe!

Pozor oni, ki bodo v komisiji!

Zavod za agitacijo! Zavarovalnica proti neizgodam je postala pravo ognjišče za lahonske agitatorje! Naš poročevalec je sešel na manifestu progressovcev nič manje, nego šest uradnikov iz omenjene zavarovalnice. Ti so: Coleue Karol, vodja, Cimadori dr. Ferruccio, Cimadori Emilio, Bolaffio Norberto in slavni Bidoli Ivan! Zadnji je tudi upravitelj »delavskih« hiše na Pončani in je bil že imenovan v »Edinosti«, ker je imel v uradni sobi, na odličnem mestu, sliko — Garibaldij-a!!

Povej mi, s kom se bratiš, in povem ti, kdo — si!

Na znanje. Da se bo vedelo ravnati v raznih volilnih komisijah, naznanjamo sledeče slučaje: Košir Emilij, stanujoč p. Scoreola št. 5. mladoleten (ima od 17—18 let), je prejel volilno pravico!

Semolino Luigi, stanujoči v bližini sv. Justa, italijanski podanik, je prejel volilno pravico!

Semolin Giovanni iz Manjaga v Italiji, službujoči pri Bruna Jakobu, je, dasi laški podanik — prejel volilno pravico!

Imamo v zalogi še mnogo sličnih slučajev, katere objavimo te dni, ko napravimo še nekatere poizvedbe!

Tudi v bolnišnici! Iz zanesljivega vira se nam poroča, da so postrežnice v bolnišnici — na čegavo prošnjo ali čegav ukaz, o tem naj ugiblje čitatelj sam — iz vseh bolnikov, ki imajo volilno pravico, izsiljevale glasovnice. Izsiljevanje na takem mestu, to je že višek volilne nemorale! Bolezen v telesu vpliva tudi na duha — to je vendar znana stvar. Bolnemu človeku gineva lastna volja, pojema mu energija in po takem tudi odporna sila proti kakršnjibodi krivici. Duh mu je potr in nedostaje mu moralne sile. Če pa je celo priklenjen na postelj, potem mu tudi energija in sveži duh ne pomagata, ker mu nedostaje fizične sile, da bi reagoval s potrebno odločnostjo. Moralno nasilstvo v politične svrhe na človeku v takem stanju, to je res višek volilne nemorale. In dejstvo, da se ta nemorala vrši, je nov dokaz, do kakega brezčutstva, oziroma podivjanja čustev so dozorele naše razmere, s kakim brutalnim cinizmom se izvaja tu geslo: osar tutto!

Pozor volilec! Vsi mestni volilec, ki do sobote zvečer ne vdobe glasovnic in legitimacij, naj pismeao ali ustno prijavijo svoja imena pri našem poverjeniku v »Del. podp. društvu«.

Volilne mahinacije. Poročajo nam, da so v delavnici mizarja Canteta nastavljeni italijanski podaniki dobili glasovnice! Nadalje nam pišejo: Neki delavec pri tukajšnji znani tvrdki Brunner pripoveduje, da je tam 36 delavcev. Med temi je 7 italijanskih podanikov. A baš ti poslednji so dobili glasovnice popošti, ki pa nimajo pravega magistratovega pečata. Ti inozemci pa še brijejo noree iz domačinov: »Vi Avstrije morate hoditi po glasovnice, nam jih pa pošiljajo po pošti!« Slavni magistrat — kako je to!

Neki delavec, stanujoč pri sv. Jakobu, pripoveduje: Jaz kakor italijanski podanik sem dobil glasovnico, volil pa ne bom. Poznam kakih 50 italijanskih podanikov, ki so dobili glasovnice istotako kakor jaz in ki hočejo tudi voliti!!

Tudi v plinarni so vsi italijanski podaniki dobili glasovnice!

Kako naj imenujemo to? Kajti to jedno je gotovo, da bodo ti inozemci volili — mesto družih: ali odsotnih, ali mej tem umrlih, ali pa nezavednih, ki se ne brigajo za svoje volilno pravo! Je-li to zakonito? Bi-li državne oblasti smele trpeti tako zlorabo? Ali ne bi jim bila marveč dolžnost, da energično posežejo vmes, da bi tudi pri nas imeli enkrat vsaj relativno »čiste« volitve, če že ne moremo imeti popolnoma čistih?! Ali res ni možno vsaj do neke mere očistiti ta Avgijev hlev?!

Centralni volilni odbor bo imel sejo jutri, v soboto zvečer ob 8. uri v prostorih »Tržaškega podpornega in bralnega društva«, ulica Stadion št. 19.

Pripravljen odgovor! Gosp. Kristan je vprašal na shodu v Škednju, zakaj da se naši Dolenjci v tolikem številu izseljujejo v Ameriko, ako je res, kar trde narodnjaki, da se pri nas da še dobro živeti?! Dobil je pošten odgovor: Slovence se prese-ljujejo v Ameriko, ker se Lahji preseljujejo v Avstrijo, ter jemljejo tu kruh iz-pred ust domaćinom!!!

Ta odgovor je celo Kristana spravil v — zadrego! Sploh pa priporočamo gospodu Kristanu, naj le pogosto prihaja med naš narod, ker le tako spozna naše — razmere!

Mladi smo, mladi! Pišejo nam: Mladi smo, kaj ne, gosp. Kristan?! Da smo mladi, priča slučaj, da so med shodom v Škednju nekateri vodje demokratov izjavili: »Kakor so minolo nedeljo Magdalenčani vrgli ven nas (socijaliste), tako jim vrnemo mi — danes!

Povdariti moramo, da Magdalenčani niso nikogar »vrgli ven«, ker jim tega ni bilo treba, kakor tudi v Škednju ni trebalo »ven metati« Kristana in njega družbe — ker so zbežali sami!!

Mladi smo, mladi, g. Kristan! Treba, da se še kaj učimo — kaj ne!

Mejnarodni socijalisti proti Učekarju! Pišejo nam: Neki cunjar, ki pripada k mednarodnim socijalistom in ki je bil na shodu pri »Mariki« ob strani gosp. Kristana, je izrekel nastopne besede: »Ako bi mi imeli Rybafa za kandidata — bi bili gotovi zmage! Učekar ne bi bil dober za drugo, nego, da bi ga potisnili v »kanon« in bi streljali žnjim proti — »točci«!!!«

Dalje je rekel mož: »Jaz oddam svoj glas Učekarju, ali ne zaradi osebe, ampak le zaradi discipline!«

Bravi! Tako se govori! Mi ne želimo drugega, nego to, da nam vi sami poveste, kaj in koliko je vreden naš kandidat! Menimo, da ne treba našega komentanja!

Popisovanje pol za ljudsko štetje se vrši v »Delalskem podpornem društvu«, ulica Molin piccolo št. 1., drage volje in brez vsa-kih stroškov. Razume se, da samo za naše narodne stranke.

Kedor ne zna sam, kako mu je izpolniti tako polo, naj torej pride v gori omenjeno društvo.

Ne treba pa čakati nedelje ali zadnjega dneva, ker bo te dni gotovo ogromnega dela!

Donesti je sabo leto, mesec in dan rojstva vsake posamične osebe.

Kandidat, ki noče govoriti! Gospod predsednik predvčerajšnjega shoda pri »Mariki« je nehote zelo razburil g. Kristana, rekši: »Pustite g. dra. Rybafa naj govori!« Hotel je bil reči Kristana. Česar je polno sree, rado iz ust gre!

Ko je nekdo rekel g. Kristanu, da smo mi narodnjaki bolj mejnarodni od socijalistov, ker smo izdali proglase v treh jezikih, a oni da so to storili le v laškem jeziku, se je g. Kristan pobahal pokazavši na mal listič v slovenskem jeziku! Taki listič, pa niso izpostavljeni v javnosti, te lističe nosite v žepu — mi je opazil nek hudomušnež! Hudomušni g. S. pa je ponujal g. Učekarju isti listič pod nos: Mi želimo, da nam »naše« gospod kandidat sam prečita in razloži ta slovenski list!! — Tableaux.

Zato sem jaz tukaj! je menil Kristan. Ljudje so prigovarjali: Ne, ne, mi bi radi videli, da nam g. kandidat sam razloži svoj program! — Razume se, da gospod Učekar ni ustregel tej želji »svojih« volileev!

Kje naj iščemo pravice?! Včeraj je bil na e. kr. namestništvu nek naš človek, ker ni dobil glasovnice. Vrtar ga je vprašal, česa da želi, in ko je povedal, da želi govoriti z g. svetovalecem Jettmarjem, mu je rekel vrtar: Jaz imam tak ukaz, da v volilnih stvareh nikogar ne pustim gori! No, naš mož (gosp. U.) je zahteval odločno, ker se je hotel pritožiti, in šel je do gosp. svetovaleca Jettmarja. Mi ne bomo pisali, kaj vse sta govorila g. svetovalec in naš mož; vprašamo pa: kam naj gre človek iskat pravice, ako ne na namestništvo?!

Za volilce finančne stražnike in poštne uslužbenec. Centralni volilni odbor je ukrenil, da se nemudoma store potrebni koraki pri finančnem ravnatelju in poštnem ravnatelju, in sicer pri prvem, da izposluje, da se glasovnice dostavijo pravočasno, pri drugem pa, da uredi tako, da sleherni poštni uslužbenec dobi potrebni čas za volitev.

Porotno sodišče. Razprave proti Richardu Camberju in Jakobu Giacomoeliju zaradi razžaljenja časti potom tiska, razpisane na dan 27., 28. in 29. t. m. so se morale odložiti, ker sta obtožena prosila, da se jima delegira drugo sodišče. Ker ni določenih drugih razprav, so zaključili zasedanje porotnega sodišča.

Volilni shod na — morju! Te praznike so imeli ribiči Čozoti (laški podaniki!) volilni shod za predstoječe volitve v Trstu, torej v Avstriji! Neki iredentar iz mesta jim je dajal potrebna navodila, kako se imajo vesti dne 3. januarja, ko bodo volili za razne mrtve, odsotne in za vse one, ki bodo oropani volilne pravice!

Mi opozarjamo vse one, ki imajo skrbeti za red in zakonitost volitve, naj skrbje, da ne pride do uresničenja teh mahinacij, drugače lahko nastanejo nemiri, ki bi ne škodovali samo Čozotom, ampak tudi mirnim meščanom. Mi in z nami vsi pošteni, hočemo o, da se tuji državljani ne mešajo v naše politične boje in da puste lepo na miru nas in naše notranje stvari! To zahtevamo!

To bodo polni zapor! Nam samim je znano na stotine načinov, kako bodo sleparili na voličih! Vsi dotičniki morajo priti pod ključ, zato morajo skrbeti naši ljudje in mi žnjimi! Prosimo, naj se nam javijo vsi še ne prijavljeni slučajji, da takim poštenjakom preskrbimo brezplačno stanovanje!

Bajka o sekirah ali veliki strah. Na shodu v Gropadi je gospod dr. Slavik pripovedoval nastopno bajko:

«Pred leti je stal nekje velik smrekov gozd. Visoko so se dvigale mlade smreke, ravne kakor sveče. Sredi njih je stala, lik mati sredi hčera, najstareša smreka.

Nekega dne so doživele smreke silen strah. V bližnjem trgu je bil semenj, in skozi gozd je vozil neki trgovec voz sekir, ki so se strašno bliščale v solnčnem svitu.

MLADE smreke so videli voz in sekire in bolešno so zatrepale od vršičev do korenin: »Joj nam, joj! — Sekire! Zdaj se nam bliža zadnja ura!«

In zatekla so se k stari smreki sredi gozda.

«Joj nam, joj!»

«Pa kaj vam je?»

«Joj, videli smo poln voz — sekir. Trgovci jih je vozil na bližni semenj. Zdaj pride naša zadnja ura.»

«Pa čujte, hčerke, kakšne so bile te sekire?»

»Ostro nabrušene, svetile so se kakor solnce.«

«No, no! Če se svetijo, še ni, da bi morale biti ostre. A to me toliko ne zanima. Povejte mi marveč: ali so bile sekire nasajene? So bile na toporiščih?»

«Ne!», so dejale smreke, »toporišča pa nismo videli nobenega!»

«No, hčerke moje, potem pa je vaš silni strah prazen. Dokler mene damo sekiram lesa za toporišča, se nam jih ne treba prav nič bati!»

Sekire so naši politični sovražniki. Ne dajmo jim o volitvah toporišč, ne volimo ljudi, ki nam jih oni priporočajo!

Z naših sodišč. Na tuk. drželnem sodišču so bili včeraj obsojeni: 27-letni zidar Josip Coh zaradi težke telesne poškodbe v 4 mesece težke poostrene ječe; 33-letni tesar Angel Bertoli radi javnega nasilstva v 4 mesece težke poostrene ječe; 17-letna dekla Ana Merlo zaradi tatvine v 3 mesece težke poostrene ječe; 28-letni težak Fran Valentič iz Trsta zaradi istega zločina tudi v 3 mesece težke poostrene ječe.

Ob ulomu je zasačil pol. oficijal Titz dva nevarna tička na trgu pri sv. Justu, ko sta baš hotela ulomiti v neko hišo. Bila sta Josip Momolo in Jurij Rupel, ki sta baš do služila prvi 2 in pol letno, drugi 1-letno ječo. Oba se nahajata pod policijskim nadzorstvom in sedaj še poleg tega v policijskem varstvu.

Zopet nesreča na delu. O nakladanju vreč je prišel včeraj v ulici dell'Istituto 38-letni težak Jakob Stikovič med dva tovorna voza, ki sta ga nevarno poškodovala. Ponesrečenca so spravili v bolnišnico.

Grozna nesreča na ladjišču S. Marco Včeraj popoldne so stavili v imenovanem ladjišču most na novi kitajski parnik, ki ga delajo tam. Rob mosta je zadel kotlarja, ki sta imela opravka pod njim, in sicer 36-letnega oženjenega Antona Lorenzuttija iz ulice della Istria št. 7. in 28-letnega Josipa Kordo. Prvem je težki most zlomil tilnik, da se je mrtev zgrudil, drugega pa je nevarno poškodoval na glavi. Kordo so prenesli v bolnišnico, Lorenzuttija pa v mrtvašnico pri sv. Justu. Ta mučenik dela je zapustil udovo in 6-letno siroto.

Aretiranje. Polie. nadzornik Richtig je včeraj aretiral 26-letnega čevljarja Oskarja Zanuttija iz Vidma na Italijanskem, ki je poskusil težek zločin proti pravici na nekem 10-letnem otroku.

Povožen. 11-letni Ivan Fogar je prišel včeraj v ulici Stadion pod voz; na rešilni postaji so mu podelili prvo pomoč, potem pa ga spravili v stanovanje njegovih starišev v ulici Farneto št. 16.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 29. decembra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica dei Bachi 5, hišna oprava; ulica dell'Ospitale 10, hišna oprava; ulica Sanita 16 in ulica Crociferi 4, kože in obuvalo; ulica Commerciale 3 in ulica Commerciale (casa nuova), mesarska oprema in pohištvo; ulica Poste vecchie 10 in ulica Squero Nuovo 4, tapečerijski predmeti; Sv. Križ 257, vol, krava, sodi in oprema v zalogi.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri jutraj 6.6, ob 2. uri popoldne 12.6 C°. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 764.0. — Danes plima ob 1.14 predp. in ob 0.18 pop.; oseka ob 6.48 predpoludne in ob 5.59 popoldne.

Za božičnico sta podarila gg. Milka in Ivan 50 K, več 8 K 80 st. iz Milkine pušice tudi za božičnico. Bog plačaj!

Pevsko društvo »Lipa« v Bazovici priredi v nedeljo dne 30. t. m. popoldne privaten izlet v Lokve, kjer bo pevalo v gostilni g. Muhe. Dne 1. januarja pa priredi isto pevsko društvo pevski večer v gostilni pri Božidarju v Bazovici.

Vesti iz ostale Primorske.

× Lepe razmere! Pišejo nam: Še na dan pred ožjo volitvijo v Škofiji se na občinskem uradu v Miljah — popravljalni volilni listo! Naše volilce so brisali; one pa, ki so pri prvi volitvi volili za socialistične, so si pa — zaznamovali!

Tako se zmaguje v Istri in tako se deli pravica našemu kmetu!

Kaj poreče slavna vlada na take očitne — sleparije?!

Vesti iz Kranjske.

* Led se je udril na drsališču na Kernu v Ljubljani dne 25. t. m., ko so se ljudje drsali. Več oseb je padlo v vodo in so vse premočene komaj rešili iz vode.

* Umrla je na Vrhniki učiteljica Ivanka Vidic.

— Umrla je dne 26. m. v Rajhenburgu M. Žičkar, oče gospoda dekana in poslanca Žičkarja.

— Umrla je dne 24. t. m. Nikolaj Rūpschl, zdravnik in posestnik v Št. Jurju ob juž. žel., tast g. P. Majdiča v Celju.

Brzljavna poročila.

Bolezen velikega vojvode wajmarskega. WEIMAR 28. (K. B.) Glasom današnjega bulletina o zdravju velikega vojvode se je influenci pridružilo še vnetje pljuč.

Turško odposlanstvo v Kitaju.

CARIGRAD 26. (K. B.) Glasom zadržal se v Yldiz-palači pridno vrše priprave za odhod nekega turškega poslanstva v Kitaj.

Aretiranje Bolgarov.

CARIGRAD 26. (K. B.) Radi napada izvršenega na dra. Sakelarina v Ghumendje, severno od Soluna, so aretirali večje število Bolgarov.

Aretiran žandarmerijski poveljnik.

BELIGRAD 27. (K. B.) Bivši žandarmerijski poveljnik, polkovnik Cinciar Marković, katerega ni zamenjati s šefom glavnega štaba z enakim imenom, je bil pred kratkim umirovljen. Od tedaj je pošiljal anonimna sramotilna pisma na kralja, mitropolita in druge visokostojee osebe. Cinciarja Markovića so aretirali ter uveli proti njemu preiskavo.

Vojna v južni Afriki.

CAPSTADT 26. (K. B.) Reuterjev urad javlja: Neki mali burski oddelek je dne 24. t. m. prijel Burghersdorp, a je bil po hudi bitki odbit. Sovražnik razvija veliko delavnost. Od različnih krajev poročajo o manjših praskah.

LONDON 28. (K. B.) Reuter javlja iz Vryburga dne 19. t. m.: Oddelek Burov je s 150 vozovi prekorajčil železniško progo od Vryburga proti jugu, drug oddelek, 270 mož z 1 topom pa progo na severni strani od Vryburga. Oba oddelka sta se podala proti zapadu.

LONDON 27. (K. B.) »Reuter« javlja iz Burghersdorpa z včerajšnjega dne: Polkovnik Grenfell zasleduje okolo 700 mož broječe poveljstvo Krutingerja, s katerim je Grenfell že prišel v dotiko. V bitki od zadnjega ponedeljka je 9. polk sulicarjev zgubil osem mož. Poročnik Friederik Blackwood, sin markija Dufferina, je bil ranjen. Pridruževanje kapskih Holandcev k Burom je prenehalo.

LONDON 27. (K. B.) Reuter javlja iz Johannesburga z dne 25. t. m.: Lord Kitchener je izdal proklamacijo, glasom katere se vsem burgherjem, ki se prostovoljno udajo, dovoljuje, da ostanejo s svojimi družinami v taboriščih vlade, dokler ne nastane možnost, da se jim dovoli povratak v njih domovja. Vsa lastnina se ima varovati in o rekvizicijah plačati odškodnina.

Ustaja na Kitajskem.

LONDON 27. (K. B.) Večerni listi poročajo iz Pekinga z včerajšnjega dne: Li-hungčang in Čing sta baje, kakor se čuje, iz čisto zanesljivega vira, kitajskemu prestolu istočasno s skupno noto vlastij vročila tudi razjasnilo svojega menenja, da naj bi se stavljene pogoji vsprejeli takoj in brez vsakih izgovorov. Dejstvo, da je bil ta svet podeljen, da je že znamenje za to, da bo pogojem nemudoma zadoščeno. Dalje sta baje Li-hungčang in Čing sklenila, naprositi vojne sile združenih vlasti, da bi sodelovale na vzpostavljenju civilne vlade v Pekingu. To prošnjo hočeta staviti takoj, kakor hitro cesar pritrdi od vlasti stavljenim pogojem.

NEW-YORK 27. (K. B.) Glasom brzljavke iz Pekinga se dvor odločno upira rusenju trdnjav, kakor isto zahteva nota veleposil, ter proti zahtevi, da bi poslatništva imela stalne straže. Te straže da se zahtevajo le v pretno dvoru. Čing in Li-hungčang sta sklenila, da stopita pred posvetovanjem s poslatniki še enkrat v zvezo z dvorom.

Turčija in Rusija.

CARIGRAD 27. (K. B.) Turška vlada je takoj, ko je izvedela, da so v Dardanelah ustavili parnik »Ville de Tamatave« z ruskimi četami, dala povelje, da ga puste skozi morsko ožino. Prevoz se je izvršil prošlo noč.

Napad na diplomate v Carigradu.

CARIGRAD 27. (K. B.) Turška vlada je izrazila angleškemu odpravniku poslov svoje obžalovanje na dogodkih pri mlinu za strelni prah v Makrikeny ter je obljubila popolno zadoščanje. Bunnsen in njegovi spremljevalci so se bili preveč približali mlinu; straže so jih osočno prisilile stopiti s konj ter jih vedle k poveljniku straže, ki jih je pa nemudoma izpustil.

„Slovanstvo in Prešeren“.

Ne radi kake »lenobe« ali »trmoglavosti« se Prešeren ni hotel okleniti ilirskega jezika, ampak zavoljo nemogućnosti stvari same, katero nemogućnost je sprevidel G. prof. Ilesič še vedno misli, kakor se kaže, da je spojenje jezikov možno. Mi pa trdimo s Prešernom, da ne! In sicer iz tega enostavnega vzroka ne, ker ne moreta biti dve reči ob enem na istem mestu. Da sta pa slovensko in štokavsko narečje različni, to je jasno tudi neslovnikařju. Ali obvelja eno ali drugo narečje kakor splošno, ali pa — vsako za se! Pa kaj bi imeli Slovenci od tega, če bi sprejeli štokavsko narečje? Po naši sodbi prav malo. Tudi če bi bili vsi Jugoslovani združeni v enem skupnem književnem jeziku, se vendar ne bi mogli meriti z drugimi velikimi kulturnimi narodi. Po našem menenju je stvar ilirske ideje celó dobra, le razširiti jo treba, stopiti treba še na više stališče edinstva!

Dvoje je namreč dokazana stvar. Prvič, da je vsem Slovanom treba jednotnega jezika, in drugič, da more ta skupni jezik biti le eno samo posebno slovansko narečje, ne pa kakšna mešanica. Vsakemu je jasno, da to skupno narečje ne more biti nobeno drugo, nego rusko, ne samo, ker je dandanes največje važnosti in najbolj razširjeno, ampak tudi zato, ker je nekako v sredi med vsemi drugimi narečji. Mi nič ne dvomimo, da ako bi bili vsi Slovani prisiljeni rabiti rusko narečje kakor edini knjižni jezik, bi se ga tudi vsi priučili v najkrajši dobi, kakor si n. pr. vsi olitani Nemci priučijo srednjevisokonomško narečje, Francozi provanzalsko, Italijani florentinsko itd.

Dani oni zloglasni nemški škof Vihing prognal Metodovih učencev, bi Slovani itak gotovo imeli eden jednoten knjižni jezik. Dandanes je stvar mnogo težja, v mnogem oziru skoro nemogoča. Večina slovanskih odlomkov so si že vstvarili precejšnjo literaturo v svojem lastnem narečju, katere ne bi hotelo z lahka opustiti. Naše menenje bi bilo torej tako, da naj bi se vsi Slovani vsaj v znanstvu oprijeli ruskega jezika.

Kar se nas Slovencev tiče, to pač gotovo radi storimo, prvič, ker vemo, da znanstvene literature imamo le malo, in drugič, ker je znanstvena literatura pri nas sploh nemožna radi materialnega nedostatka. Če bi kateri učenjak opisal raziskavo n. pr. o geoloških formacijah naše zemlje, kdo pa bi jo kupoval? Samostojna znanstvena literatura je v slovenskem jeziku nemožna in mi Slovenci smo v tem oziru obsojeni k večnemu molku, ali pa se moramo posluževati tujih jezikov in tujih sredstev.

To pa bi bilo vse drugače, ako se v znanstvu oprimemo ruskega jezika. Beletristika in poljudni spisi bi ostali seveda slovenski, a kar je zgolj znanstvenega, namenjenega za speeijelno strokovno izobrazbo, to naj bi bilo odslej pri nas pisano v ruskem jeziku! S tem bi se Slovenci duševno lahko popolnoma emancipirali od tujcev, zlasti Nemcev. Gojenje ruskega jezika je zato ena najglavnejših točk za našo oslobojenje od tujstva!

Vendar pa, če mi sprejmemo ruski jezik v znanstvu, potem bi smeli zahtevati neko koncesijo od Rusov, namreč, da bi ruski jezik pisali z latinico. Vsi večji kulturni narodi so se že oprijeli latinice: Francozi, Angleži, Italijani tudi Nemci, zlasti v znanstvu, torej

se ga naj oprimejo tudi Rusi, posebno, ker jo že imajo zapadni Slovani in ker bi bilo učenje ruskega jezika s tem tudi mnogo olajšano. Prazni predsodek je, če kdo misli, da cirilica varuje slovanski značaj. Cirilica sama na sebi ne obvaruje Slovanov pač pa jih obvaruje ruski jezik! Cirilica pa naj se ohrani v bogoslužju.

In če ni drugače, se mora latinica v ruskem jeziku sprejeti vsaj v znanstvu, če bi tudi drugod ostala po — nepotrebno.

Jako bi želeli in hvaležni bi bili našim knjižnikom, ko bi nam ruska dela, ruske pisatelje izdajali v latinici in pa pod črto s slovenskim tolmačem različnih besed in oblik.

Toliko se nam je zdelo vredno opomniti k Ilesičevi razpravi o Prešernu in ilirski ideji.

J. Šanda.

Politično društvo „Edinost“

priredi

v nedeljo, dne 30. decembra 1900

ob 4. uri popoldne

Dva volilna shoda

in sicer:

v Rocolu

v prostorih otroškega vrtca (za vojašnice)

na Kontovelju

v prostoru „Gospodarskega društva“

s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika.
2. Pogovor o volitvah.
3. Eventualnosti.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Plakatna umetnost vzbuja čimdalje bolj javno zanimanje; po mnogih specialnih razstavah je je tudi letošnja svetovna razstava v Parizu odločila poseben prostor. Pri naši domači veliki industriji je pač na prvem mestu firma Kathreiner, ki že dolgo let kar najodličneje in najodličneje goji to umetnost, uporabljajoč izvirne, umetniško znamenite sujete za slike. Dokaz temu je Kathreinerjev plakat, ki je na novo nalepljen po ulicah in se vidi tudi pri trgovcih, namreč smehljajoča se deklica z rdečim solčnikom; ta slika je uprav presenetljivega učinka. Nihče ne gleda tega plakata, da ne bi dobil vspodbudno umetniškega vtiska, in želeli bi bilo samo, da bi se ta tako prijazno vabeča deklica, ki drži secesionistično zeleno čašo v reki, ob enem izkazala za prav uspešno propagando že sedaj obče priljubljeni Kathreinerjevi kavi.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 27. Pšenica za oktober K. — do — Pšenica za april 1901. K. 7.51 do 7.52 K. Rž za oktober K. 7.66 do 7.67 Rž za april K. 7.29 do 7.30 Oves za oktober K. — do — Oves za april K. 5.81 do 5.82 Koruza za september — do — Koruza za oktober — do — Koruza za maj 1901 K. 4.94 do 4.95

Pšenica: ponudbe zadostne, povpraševanje zmerno, mirno. Prodaja 12.000 m. st. nespremenjeno, trdno. Vreme: oblačno.

Hamburg 27. Trg za kavo. Santos good average za december 30.—, za mare 31.— za maj 31.50 za september 32.— Denar.

Havre 27. Santos good average za december po 50 kg. Fres. 37.75, za april po 50 kg Fres. 38.—

Dunajska borza dne 27. decembra.

	danes	v ponedeljek
Državni dolg v papirju	98.65	98.65
„ „ v srebru	98.50	98.40
Avstrijska renta v zlatu	117.50	117.55
„ „ kronah 4%	98.60	98.60
Kreditne akcije . . .	669.50	671.50
London 10 Lsr. . . .	240.10	240.10
20 mark	23.52	23.52
Napoleoni	19.13	19.13
100 italijanskih lir . .	90.90	90.70
Cikini	11.37	11.37

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko dolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu.
Odposiljatev je poštne prosta.
Prezema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
devlj. mojster

Dunajska filjalka
Hranilne vloge na knjižice s 4%.
 Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka
 na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Izjava.

Iz Nabrežine smo prejeli: Tisti čla-
 nek, naperjen proti našemu duhovniku,
 ne odgovarja resnici. Ni res, da bi bil
 naš duhoven nepošten o poučevanju in
 vzgojevanju mladine; ni res, da bi bil
 prepovedal čitati »Sočo« in da bi bil
 silil tudi otroke v šoli, naj pritiskajo
 na stariše, da bi ne čitali tega lista.
 Obžalujemo tako pisanje, ker se napada
 duhovnik, ki nosi veliko odgovornost
 za vzgojo mladine v cerkvi in v šoli.
 Vsakdo naj popred pometa pred svojim
 pragom! Vsakdo naj skrbi za-se! Na-
 brežinci želimo, da pride enkrat mir v
 naše življenje
 A. K.

ZAHVALA.

Podpisana se zahvaljujeva iz globine sre-
 vsem onim, ki so najnega nepozabnega sina

ADOLFA

spremili k večnemu počitku.

Zahvaljujeva se nadalje dragim sorod-
 nikom za podarjene vence, mladeničem in
 dekletom za vence in njih sodelovanje, da je
 bil pogreb tako veličasten. Slednjič se zahva-
 ljujeva za doposlane sožaljeke.

V Trstu, dne 28. decembra 1900.

Anton Zlobec,
oče.

Katarina Zlobec,
mati.

Novoletna darila!

TRST - ul. Nuova, nasproti lekarne Zanetti - TRST
 velik izbor

%% KUKAL %%

za rabo v gledališčih, na kopnem in na morju,
 po zelo nizkih cenah, kakor tudi moderne
 lornjete izdelane v želvino kost ter velik izbor

NAOČNIKOV

s pirokopičnimi od zdravnikov predpisanimi
 lečami z jeklenim, nikelnastim, zlatim in sre-
 brnim okovom.

Cene brez konkurence

Sprejemajo se različne poprave te stroke.

Kolona-vrtnarja

se išče za neko kampanjo v bližini mesta.

Mednarodni Panorama

TRST Borzni trg 14 TRST

Jako zanimivo potovanje na —

Spitzberg in Grenlandijo

Novost!

Novost!

Potovalec severnega tečaja

Nansen

in njegova ladija »Fram« v sev. krajih

Svojo zahvalo

izrekava prav toplo vsem nam naklonjenim po-
 znanim in nepoznanim p. n. odjemalcem, zlasti pa
 velespoštovanemu ženstvu, katero s tako odločno-
 stjo po vseh prodajalnicah naše testenine zahteva.

Z vsem spoštovanjem

Žnidaršič & Valenčič

II. Bistrica v oktobru 1900.

Kathreiner
 je samo pravi v znanih
Kathreinerjevih zavojih!
 Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za preva-
 ranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner Kneippova sladna kava
 je najokusnejša, kakor tudi edino zdrava in
 zraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner Kneippova sladna kava
 bode z veseljem in z vedno raztočnem učinkom
 v stotisoč družinah použita.

Kathreiner Kneippova sladna kava
 je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava
 prepove, najboljši nadomestek.

Ulica Poste vecchie 16
 vogal ulice Caserma
 pod novo municipalno palačo.

G. GULA

Na zahtevo ceniki.
 Telefon šte. 1082.

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo dobro sortirano

trgovino

z dezertnimi vini, šampancem, Bordeaux, Burgunder, renskimi
 vini, Mosella, italijanskimi, avstro-ogorskimi in paštnimi vini.

Rum, Jamajka, Demerara, Konjak, sladke pijače in razna
 žganja, vse to iz krajev, kjer se prideluje ter od prvih tu- in
 inozemskih tvrdk.

Toči na drobno (od 1/8 litra naprej) rum, Demerard in Ha-
 vano, Marsalo, ciper, moškat, likerje in razna žganja itd.

po najnižjih cenah.

Na izbero: kitajski in ruski čaj prve vrste.

Pekarna „Pri domači pekci z Grete“

se nahaja v

Trst. — ulici Riborgo št. 15 — Trst.

Priporoča svojim rojakom v mestu in
 sosebno svojim starim odjemnikom trikrat na
 dan svež kruh in razno drugo fino pecivo.

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12
 krasnih komadov za samo

2 gl. 95 kr.

1 krasna žepna ura iz ni-
 klja Sidro-Remontoir, s pokri-
 valom in tri-letnim jamstvom.
 Ima sekundarico in popolno
 izdelan stroj. (Ni primerjati
 onim, katere pošiljajo mnogi
 bazarji za pozlačene.)
 1 verižica za uro, sestava
 oklepa (na zahtevo iz niklja
 ali posrebrnjena).
 1 krasna igla za zavrtnike
 za gospode iz amer. double-
 zlata s kameni, podobnimi bri-
 jantom.

1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra
 priznanega od c. kr. državnega urada.

1 par krasnih gumbov za rokave iz amerikan-
 skega double zlata.

1 zbirka gumbov za srajce in ovratnike iz amer.
 double-zlata (5 komadov).

1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjše-
 valno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 ko-
 madov proti povzetju ali proti pošiljati denarja pri
 naročilu za samih gl. 2.95. (Sama žepna ura iz
 niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gl.) Kar ne
 ugaja, sprejema v teku 8 dni radovoljno nazaj.
 Jednaki oglasi so le posnemanja.

E. Holzer

zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
 in zaloga ur in zlatenine na debelo.

Krakovo — Stradom 18. — Krakovo.

Ilustrovani ceniki gratis in franko.

JABOLKA

najfinejše vrste, **5 kg** franko
 po poštne povzetju **gl. 1.20**,
 naprej **gl. 1.10** pošlje

J. Razboršek

Šmartno pri Litiji (Kranjsko)

Trgov.-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obreduje hranilne vloge, stalne, ki se
 nalože za najmanj jedno leto po 5%, na-
 vadne po 4 1/2% in vloge na Conto-corrent
 po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družih
 zavodov brez izgube obresti ter izdaja v za-
 meno lastne. Rentni davek plačuje zadruga
 sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na
 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih
 obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno
 odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadrugnike, ki vplačujejo de-
 lež po 300 kron po 1 krono na teden, ali
 daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obre-
 stujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom
 položnic na čekovni račun šte. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in
 od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih
 od 9—12. dopoldne.

Javljam slav. občinstvu, da sem
 odprl

krčmo

v znanem prostoru pri Lovrencu, sedaj
 »pri Zvezdi« v Sežani. Točil bodem iz-
 vrstni teran, vipavec in prosekar. Za
 postrežbo bode na razpolago vedno iz-
 borna kuhinja po primernih cenah. Do-
 bivajo se tudi vsaki čas spalne sobe,
 kakor tudi hlevi za živali. Za obilni
 obisk se priporoča udani

Ivan Lisjak

„pri Zvezdi“ v Sežani.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, za-
 stavnih pisem, srečk, novcev, valut itd.
 po najkvalitetnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti
 nizkim obrestim.

zavarovanje proti kurzni izgubi.
 Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
 na vložne knjižice, na tekoči račun in
 na girokonto s 4 1/2% obrestovanjem od
 dne vloge do dne vzdiga.
 Eskompt menjic najkvalitetnejše.
 Borzna naročila.